EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 10.6.2016
COM(2016) 395 final

2016/0184 (NLE)

Ehdotus

# NEUVOSTON PÄÄTÖS

## Yhdistyneiden kansakuntien ilmastonmuutosta koskevan puitesopimuksen nojalla hyväksytyn Pariisin sopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta

# PERUSTELUT

## 1. EHDOTUKSEN TAUSTA

### • Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Käsillä oleva ehdotus koskee Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 218 artiklan 6 kohdan nojalla tehtävää neuvoston päätöstä Yhdistyneiden kansakuntien ilmastonmuutosta koskevan puitesopimuksen (UNFCCC) puitteissa hyväksytyn Pariisin sopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta.

UNFCCC:n osapuolten 21. konferenssi (CoP 21) pidettiin Pariisissa 30. marraskuuta – 12. joulukuuta 2015. Konferenssissa hyväksyttiin sopimusteksti, joka koskee ilmastonmuutoksen torjumista koskevien maailmanlaajuisten toimien vahvistamista. Sopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä sen päivän jälkeen, jona 55 yleissopimuksen osapuolta, joiden osuus kasvihuonekaasupäästöjen yhteismäärästä on arviolta vähintään 55 prosenttia, on tallettanut ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa.

Komissio totesi Pariisin sopimuksen vaikutuksia arvioivassa tiedonannossaan[1], että Pariisin sopimus olisi allekirjoitettava ja ratifioitava mahdollisimman nopeasti. Eurooppa-neuvosto piti komission tiedonantoa tervetulleena ja korosti, että Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden on voitava ratifioida Pariisin sopimus mahdollisimman nopeasti ja sellaisessa aikataulussa, että ne ovat sopimuksen osapuolia sen tullessa voimaan[2]. Komissio ja neuvosto allekirjoittivat sopimuksen Euroopan unionin puolesta ja kaikki 28 jäsenvaltiota omasta puolestaan 22. huhtikuuta 2016 New Yorkissa järjestetyssä korkean tason allekirjoitustilaisuudessa.

Pariisin sopimus on virstanpylväs maailmanlaajuisen yhteistoiminnan edistämisessä ja vähähiiliseen ja ilmastonmuutosta kestävään yhteiskuntaan siirtymisessä. Sillä korvataan vuonna 1997 tehty Kioton pöytäkirja, jonka sitoumukset ovat voimassa vuoden 2020 loppuun. Näiden sitoumusten voimassaoloa ei jatketa vuoden 2020 jälkeen.

Pariisin sopimus tarjoaa mahdollisuuden vauhdittaa talouden rakennemuutosta, työllisyyttä ja kasvua. Sopimus edistää keskeisellä tavalla laajempien kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista ja investointeihin, kilpailukykyyn, kiertotalouteen, tutkimukseen, innovointiin ja energia-alan muutokseen liittyvien EU:n painopisteiden toteuttamista.

Pariisin sopimuksessa asetetaan pitkän aikavälin määrälliset päästöjen vähennystavoitteet, jotka vastaavat tavoitetta rajoittaa maapallon keskilämpötilan nousu alle kahteen celsiusasteeseen sekä jatkaa toimia nousun pysyttämiseksi alle 1,5 celsiusasteessa. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi osapuolet valmistelevat, ilmoittavat ja pitävät voimassa kulloisetkin kansallisesti määritellyt panoksensa. Vuodesta 2023 alkaen osapuolet arvioivat toimet viiden vuoden välein maailmanlaajuisesti ja viimeisimpien tieteellisten ja tähänastiseen täytäntöönpanoon liittyvien tietojen valossa. Näin pystytään arvioimaan saavutettu edistyminen ja arvioimaan päästövähennys-, sopeutumis- ja tukitoimia.

UNFCCC:n osapuolet esittivät ennen CoP 21 -kokousta sopimukseen liittyvät suunnitellut kansallisesti määritellyt panoksensa. Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot olivat ensimmäiset merkittävät taloudet, jotka julkistivat suunnitellut kansallisesti määritellyt panoksensa 6. maaliskuuta 2015. Panosten perustana ovat Eurooppa-neuvoston lokakuussa 2014

[1] COM(2016) 110, 2. maaliskuuta 2016.

[2] Eurooppa-neuvoston päätelmät, 18. maaliskuuta 2016.

hyväksymät ilmasto- ja energiapolitiikan puitteet[3] sekä Euroopan komission suunnitelma ilmastonmuutoksen torjumiseksi vuoden 2020 jälkeen[4]. EU on asettanut koko talouttaan koskevan kunnianhimoisen tavoitteen vähentää kasvihuonekaasupäästöjä vähintään 40 prosenttia vuoteen 2030 mennessä.

EU on jo aloittanut kasvihuonekaasujen vähintään 40 prosentin päästövähennystavoitteen täytäntöönpanon. Päästöoikeuksien kaupan järjestelmään (ETS) kuuluvien alojen osalta komissio hyväksyi 15. heinäkuuta 2015 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta kustannustehokkaiden päästövähennysten ja vähähiilisten investointien edistämiseksi. Ehdotuksella pyritään saavuttamaan edellä mainittu tavoite EU:n ETS:ään kuuluvien alojen osalta.

Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot ovat ilmaisseet aikomuksensa toimia yhdessä Pariisin sopimuksen puitteissa[5]. Tämä aikomus on Pariisin sopimuksen 4 artiklan mukainen. Unioni ja sen jäsenvaltiot ovat mainitun artiklan 18 kohdan mukaan näin ollen yhdessä vastuussa niiden peräkkäisten kansallisesti määriteltävien panostensa laatimisesta, tiedoksi antamisesta ja ylläpitämisestä. Ne myös toteuttavat kansalliset ilmastonmuutoksen hillintätoimet saavuttaakseen mainitun artiklan 2 kohdan mukaisten kansallisesti päätettyjen panostustensa tavoitteet.

Pariisin sopimuksen 4 artiklan 16 kohdan mukaan sihteeristölle on ilmoitettava yhteistoiminnasta, mukaan lukien kullekin osapuolelle osoitettu päästötaso kyseisenä ajanjaksona. Unionille osoitettu päästötaso kattaa direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaan kuuluvat kasvihuonekaasupäästöt. Jäsenvaltiokohtaiset vastaavat päästötasot samoin kuin maankäytön, maankäytön muutoksen ja metsätalouden sisällyttäminen vuoteen 2030 ulottuvan energia- ja ilmastopolitiikan puitteisiin määritetään myöhemmin annettavassa lainsäädännössä.

Norja ja Islanti ovat ilmaisseet aikovansa osallistua unionin ja sen jäsenvaltioiden yhteisiin toimiin. Norja ja Islannin mahdollisen osallistumisen ehdot vahvistetaan asiaan liittyvässä lainsäädännössä. Tämä nyt tehtävä ehdotus ei vaikuta siihen, miten Norja ja Islanti osallistuvat yhteisiin toimiin.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Komission 2. maaliskuuta 2016 antamassa tiedonannossa ”Pariisin jälkeen: arvio Pariisin sopimuksen vaikutuksista” korostetaan, että maailmanlaajuinen siirtyminen puhtaaseen energiaan edellyttää muutoksia sijoittajien toimintatapoihin sekä uusia kannustimia kaikilla politiikan aloilla. Yksi unionin tärkeimmistä tavoitteista on luoda selviytymiskykyinen energiaunioni, jossa turvataan varma, kestävä, kilpailukykyinen ja kohtuuhintainen energiansaanti kaikille eurooppalaisille. Tämän saavuttaminen edellyttää kunnianhimoisten ilmastotoimien jatkamista sekä kehitystä muiden energiaunionin osien osalta.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Vuoteen 2030 ulottuvissa EU:n ilmasto- ja energiapolitiikan puitteissa asetetaan kunnianhimoinen koko talouden laajuinen tavoite vähentää kasvihuonekaasupäästöjä vähintään 40 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Lisäksi uusiutuvien energialähteiden käytölle ja energiatehokkuuden parantamiselle asetettiin molemmille tavoitteiksi vähintään 27

[3] Eurooppa-neuvoston päätelmät, 24. lokakuuta 2014.
[4] COM(2015) 81, 25. helmikuuta 2015.
[5] Neuvoston päätelmät, 18. syyskuuta 2015.

prosenttia[6]. Vuoteen 2030 ulottuvien ilmasto- ja energiapolitiikan puitteiden täytäntöönpano on ensisijainen Pariisin sopimuksen jatkotoimi. Komissio antaa myöhemmin tänä vuonna ehdotukset energiatehokkuutta ja uusiutuvaa energiaa, mukaan lukien energiamarkkinoiden uudet rakenteet, koskevan EU:n lainsäädäntökehyksen mukauttamisesta.

## 2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

Ehdotuksen oikeusperustana on SEUT-sopimuksen 192 artiklan 1 kohta yhdessä sen 218 artiklan 6 kohdan kanssa. SEUT-sopimuksen 218 artiklassa säädetään Euroopan unionin ja unionin ulkopuolisten maiden tai kansainvälisten järjestöjen välisiä sopimuksia koskevista neuvotteluista ja tällaisten sopimusten tekemisestä. Mainitun artiklan 6 kohdassa määrätään erityisesti, että neuvosto hyväksyy neuvottelijana toimivan komission ehdotuksen perusteella päätöksen sopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta.

SEUT-sopimuksen 191 artiklan ja 192 artiklan 1 kohdan mukaisesti Euroopan unionin on edistettävä muun muassa seuraavien tavoitteiden saavuttamista: ympäristön laadun säilyttäminen, suojelu ja parantaminen; sellaisten toimenpiteiden edistäminen kansainvälisellä tasolla, joilla puututaan alueellisiin tai maailmanlaajuisiin ympäristöongelmiin, ja erityisesti ilmastonmuutoksen torjuminen.

Unionissa on jo voimassa säännöksiä, joilla näitä tavoitteita pannaan täytäntöön, ja ne on tarkistettava Pariisin sopimuksen panemiseksi täytäntöön; tämä voidaan saavuttaa ainoastaan unionin lainsäädännöllä.

[6] Energiatehokkuustavoitetta tarkistetaan vuoteen 2020 mennessä pitäen mielessä EU:n 30 prosentin taso.

2016/0184 (NLE)

Ehdotus

# NEUVOSTON PÄÄTÖS

## Yhdistyneiden kansakuntien ilmastonmuutosta koskevan puitesopimuksen nojalla hyväksytyn Pariisin sopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 192 artiklan 1 kohdan yhdessä sen 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin hyväksynnän,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Pariisissa 30 päivän marraskuuta ja 12 päivä joulukuuta 2015 välisenä aikana pidetyssä UNFCCC:n osapuolten 21. konferenssissa (CoP 21) hyväksyttiin ilmastonmuutoksen torjuntaa koskevien toimien vahvistamista koskevan sopimuksen teksti.

(2) Pariisin sopimus allekirjoitettiin 22 päivänä huhtikuuta 2016 11 päivänä huhtikuuta 2016 annetun neuvoston päätöksen (EU) 2016/590[7] mukaisesti.

(3) Sopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä sen päivän jälkeen, jona 55 yleissopimuksen osapuolta, joiden osuus kasvihuonekaasupäästöjen yhteismäärästä on arviolta vähintään 55 prosenttia, on tallettanut ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa. Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot ovat UNFCCC:n osapuolia. Eurooppa-neuvosto korosti 18 päivänä maaliskuuta 2016 antamissaan päätelmissä, että Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden on ratifioitava Pariisin sopimus mahdollisimman nopeasti ja sellaisessa aikataulussa, että ne ovat sopimuksen osapuolia sen tullessa voimaan.

(4) Pariisin sopimus korvaa vuonna 1997 tehdyn Kioton pöytäkirjan lähestymistavan.

(5) Pariisin sopimuksessa asetetaan muun muassa pitkän aikavälin tavoite, joka vastaa tavoitetta rajoittaa maapallon keskilämpötilan nousu selvästi alle kahteen celsiusasteeseen esiteollisella kaudella vallinneeseen tasoon verrattuna sekä jatkaa toimia nousun pysyttämiseksi alle 1,5 celsiusasteessa esiteollisella kaudella vallinneeseen tasoon verrattuna. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi osapuolet valmistelevat, ilmoittavat ja pitävät voimassa kulloisetkin kansallisesti määritellyt panoksensa.

(6) Pariisin sopimuksen mukaan osapuolten on vuodesta 2023 alkaen viiden vuoden välein arvioitava toimet maailmanlaajuisesti ja viimeisimpien tieteellisten ja siihenastiseen täytäntöönpanoon liittyvien tietojen valossa. Tarkoituksena on arvioida saavutettua edistymistä sekä päästövähennys-, sopeutumis- ja tukitoimia. Kunkin

[7] EUVL L 103,19.4.2016, s.1.

osapuolen seuraavassa panoksessa edetään verrattuna osapuolen aiempaan ja se vastaa osapuolen korkeinta mahdollista tasoa.

(7) Lokakuun 23–24 päivänä 2014 pidetyn vuoteen 2030 ulottuvia ilmasto- ja energiapolitiikan puitteita koskeneen Eurooppa-neuvoston päätelmissä hyväksytään sitovaksi tavoitteeksi vähentää kasvihuonekaasupäästöjä vuoteen 2030 mennessä koko talouden laajuisesti vähintään 40 prosenttia vuoden 1990 tasoihin verrattuna[8]. Neuvosto hyväksyi 4 päivänä maaliskuuta 2015 virallisesti tämän unionin ja sen jäsenvaltioiden panoksen niiden kansallisesti päätettäväksi panostukseksi, joka toimitettiin UNFCCC:n sihteeristölle 6 päivänä maaliskuuta 2015[9].

(8) Pariisin sopimuksen allekirjoittamista unionin puolesta koskevan ehdotuksen liitteenä olleessa tiedonannossa[10] korostetaan, että maailmanlaajuinen siirtyminen puhtaaseen energiaan edellyttää muutoksia sijoittajien toimintatavoissa sekä uusia kannustimia kaikilla politiikan aloilla. Yksi unionin tärkeimmistä tavoitteista on luoda selviytymiskykyinen energiaunioni, jossa turvataan varma, kestävä, kilpailukykyinen ja kohtuuhintainen energiansaanti kaikille eurooppalaisille. Tämän saavuttaminen edellyttää kunnianhimoisten ilmastotoimien jatkamista sekä kehitystä muiden energiaunionin osien osalta.[11]

(9) Neuvosto vahvisti 18 päivänä syyskuuta 2015 antamissaan päätelmissä, että unioni ja jäsenvaltiot aikovat toimia Pariisin sopimuksen puitteissa yhdessä ja piti tervetulleena Norjan ja Islannin aikomusta osallistua tähän yhteiseen toimeen.

(10) Unionin ja jäsenvaltioiden yhteisistä toimista sovitaan myöhemmin. Niihin kuuluvat unionille direktiivin 2003/87/EY mukaisesti osoitettu päästötaso sekä jäsenvaltioiden vastaavat päästötasot.

(11) Pariisin sopimuksen 4 artiklan 16 kohdan mukaan sihteeristölle on ilmoitettava yhteistoiminnasta, mukaan lukien kullekin osapuolelle osoitettu päästötaso kyseisenä ajanjaksona.

(12) Pariisin sopimus on unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 191 artiklassa tarkoitettujen Euroopan unionin ympäristötavoitteiden mukainen; näitä tavoitteita ovat ympäristön laadun säilyttäminen, suojelu ja parantaminen, ihmisten terveyden suojelu ja sellaisten toimenpiteiden edistäminen kansainvälisellä tasolla, joilla puututaan alueellisiin tai maailmanlaajuisiin ympäristöongelmiin, ja erityisesti ilmastonmuutoksen torjuminen.

(13) Pariisin sopimus olisi tästä syystä tehtävä unionin puolesta,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

*1 artikla*

Hyväksytään unionin puolesta 12 päivänä joulukuuta 2015 hyväksytty Yhdistyneiden kansakuntien ilmastonmuutosta koskevaan puitesopimukseen liittyvä Pariisin sopimus.

Pariisin sopimuksen teksti on tämän päätöksen liitteessä I.

Hyväksytään myös liitteessä II oleva toimivaltaa koskeva ilmoitus unionin puolesta.

---

8 EUCO 169/14

9 http://www4.unfccc.int/submissions/indc/Submission%20Pages/submissions.aspx

10 KOM(2016) 110, 2. maaliskuuta 2016.

11 KOM(2015) 80, 25. helmikuuta 2015.

*2 artikla*

Neuvoston puheenjohtaja nimeää henkilön (henkilöt), jo(i)lla on valtuudet tallettaa unionin puolesta ratifioimiskirja Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerin huostaan Pariisin sopimuksen 20 artiklan 1 kohdan mukaisesti yhdessä toimivaltaa koskevan ilmoituksen kanssa.

*3 artikla*

1. Unionin ratifioimiskirja talletetaan tallettajan huostaan.

Jäsenvaltioiden on pyrittämään toteuttamaan tarvittavat toimet ratifioimiskirjojen tallettamiseksi samanaikaisesti unionin kanssa.

2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle päätöksistään ratifioida Pariisin sopimus tai, olosuhteidensa mukaisesti, todennäköinen päivämäärä, jona vaaditut menettelyt saadaan päätökseen.

*4 artikla*

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta*
*Puheenjohtaja*